

[Funck Jensen.]

Bevillingsmyndighederne at se med milde Øjne paa det, og har man i det offentlige Liv først accepteret den Tanke, at Staten skal være en alfaderlig Institution, der giver gode Gaver, saa er Udviklingen sluppet løs, saa maa man havne i den Tilstand, som alle nu godt kan se er, for at bruge et mildt Udtryk, utilfredsstillende baade for Skatteyderne og Staten, hvis man da ikke ligefrem tilstræber en totalitær Stat. For der sker jo det, eller rettere, der er sket det, at Befolkningen er kommet ikke alene i Vane med at bede om Tilskud fra Staten, men i en Tvangssituation, der afføder en Slags Skatteydernes selvforsvar. Det er jo saadan, at den enkelte i mange Tilfælde føler, at han, hans Organisation, hans Erhvervsinteresser, hans kulturelle Interesser maa være med i Kapløbet om Statens Gunst for ikke at blive forfordelt i Forhold til andre og for dog paa denne Maade at faa noget for de store Skatter. Ingen føler, at han faar sin Part, hvis han holder sig tilbage.

Saadan set er det altsaa rigtigt nok, at Krav udefra faar Skatterne til at svulme, men det politiske Livs Aktører, Medlemmerne af dette høje Ting, er ikke sagesløse, de har en væsentlig Del af Ansvaret for den Velfærds- og Alfaderlighedsmoral, der paa Retfærdighedens Bekostning har præget den stedfundne Udvikling. De har ligefrem kølet for den Mentalitet i Befolkningen, der har faaet Statsstøttrangen til at brede sig som Svamp i et gammelt Hus. Og det er dem, det er ærede Medlemmer af det høje Ting, der har Ansvaret for, at der nu snart bremses op, og at Udviklingen vendes. Man kan nemlig hverken vente eller forlange, at f. Eks. Husmændene, Piledyrkerne, Biavlerne eller Forfatterne, for blot at nævne nogle faa, der faar Tilskud paa Finansloven, skal give frivilligt Afkald paa deres Understøttelser, saa længe Finans-kassen er en Opsamlingsbeholder for Skatter og Afgifter, hvor det gælder om for enhver at faa paamonteret en Aftapningsbane for sine særlige Interesser.

Initiativet til en Afvikling af denne Tilstand bør udgaa fra Lovgivningsmagten. Det nytter ikke at fortsætte i den sædvanlige Skure. For det er jo dette med Sædvanen, dette, at der fra Dag til Dag og fra Aar til Aar skabes Præcedens for en Ting, der lidt efter lidt har gjort Forholdet mellem Staten og Befolkningen uholdbart. Det er naturligvis ikke af nogen ond Vilje — til en vis Grad tværtimod —, at Staten har øget Bevillingernes Tal. Aarsagen maa nærmest siges at være Mangel paa Princip. Den

første Ansøgning om Bevilling kigger man paa og synes, at den er velbegrunderet og Formaålet værdigt til offentlig Støtte. Den næste ligner den første, og har man saa sagt ja til Nr. 2, er der skabt Præcedens for Nr. 3, 4 og 5 og ud i det uendelige. Det kunde være meget godt, hvis Staten havde en hemmelig Kilde at øse af, men alle ved, at det har den ikke: de Midler, Staten disponerer over, er tilvejebragt gennem Skatter, og vel at mærke, ikke blot gennem Skatter paa de bedre stillede, men gennem direkte og indirekte Skatter, der hviler tungt — ja, jeg kan uden Overdrivelse sige tungest — paa de daarligst stillede. Der er ikke længere nogen, der tror paa, at det er de rige, der bærer Skattebyrden, for enhver ved af Erfaring, at selv om han kun har en lille Indtægt, bærer han sin rigelige Part. Det er forstaaeligt nok, at det offentlige ikke kan nøjes med Skatteindtægterne fra de bedrestillede, for det første fordi det er den jævne Mands Forbrug, det store Flertals Forbrug, der tæller — over en Milliard faar Staten nu ind i Forbrugsafgifter paa et Aar — og for det andet er der Grænser for, hvor store direkte Skatter der kan udskrives, selv paa betydelige Indtægter og Formuer, uden at bremse Virkelysten og Investeringsevnen i saa høj Grad, at Produktionen lider derunder. For det er jo ikke blot Monopolindtægterne, der rammes af de direkte Skatter, men Monopolindtægter og arbejds-skabte Indtægter og Formuer rammes i Flæng, og i samme Øjeblik de sidstnævnte antastes, forplanter det sig ud i Produktionens og Omsætningens mangfoldige fine og let paavirkelige Led. Man behøver hverken at være Professor eller Finansminister for at erkende, at Skatterne, alle Skatterne, betales af dem, der yder produktiv Indsats, altsaa i alt væsentligt af de jævne Menneskers store Flertal. Selv de riges Skatter betales for største Delen af jævne Folk, fordi de meget store Indtægter og Formuer ofte har deres Rod i en eller anden økonomisk Særret, en eller anden Erhvervsbeskyttelse, Eneret eller Trustdannelse, som danner Grundlag for Udbytning af dem, der arbejder og skaber Værdierne. Det er noget nær helt korrekt, naar en kinesisk Vismand har sagt, at Menneskeheden bestaar af to Halvdele, den ene Halvdel arbejder, og den anden Halvdel lever af at faa andre til at arbejde for sig, eller værre endnu: af at forhindre andre i at arbejde. Og denne Kineser kendte ikke engang Institutionen i Vognmagergade.

Men naar dette er Tilfældet — og det er Tilfældet —, at Statens Indtægter for en